

Vårt datum: Vårt Dnr:
2025-10-13 68.25
Ert datum: Ert Dnr:
2025-10-27 68.25

Saco
Box 2206
103 15 Stockholm

En arbetsmiljöstrategi för ett förändrat arbetsliv, SOU 2025:73

Sveriges Ingenjörers övergripande synpunkt

Arbetsmiljöstrategin för 2026–2030 bygger vidare på regeringens strategi för 2021–2025, med samma vision och målsättningar som grund. Genom att bygga vidare på de tre befintliga delmålen, ett hållbart arbetsliv, ett hälsosamt arbetsliv och ett tryggt arbetsliv samt genom att lägga till ett nytt delmål om ett innovativt arbetsliv, förstärks både strategins vision och dess målsättning. Denna inriktning ligger i linje med vår uppfattning om vad som krävs för att skapa en framtidsorienterad strategi.

Sveriges Ingenjörers särskilda synpunkter på förslag till arbetsmiljöstrategi 2026–2030, med fokus på delmål

Delmålet: Ett hållbart arbetsliv

Vi ställer oss positiva till detta delmål.

Det är särskilt värdefullt att elevers och studenter arbetsmiljö lyfts fram som ett prioriterat område, samt att forskning och analys ges en utökad roll i syfte att stärka den samhälleliga kunskapen om arbetsmiljöfrågor. Dessa inslag bidrar till att förbättra förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv.

Vi anser dock att delmålet bör kompletteras med ett tydligt fokus på introduktionens betydelse i det svenska arbetslivet. En väl genomförd introduktion är avgörande för att säkerställa att arbetsmiljökunskap tidigt når alla, särskilt de som är nya på den svenska arbetsmarknaden.

Delmålet: Ett hälsosamt arbetsliv

Vi ställer oss positiva till delmålet.

Vi ställer oss särskilt positiva till att målet att minska dödlighet till följd av arbete, inklusive suicid, förs över till detta delmål och därmed särskiljs från målet om nollvision för dödsolyckor. Detta möjliggör ett mer nyanserat och målinriktat arbete, där psykisk ohälsa och suicid relaterat till arbetslivet får ett tydligare fokus. Vi ser detta som ett steg mot en mer helhetsinriktad arbetsmiljöpolitik, där både fysiska och psykiska risker hanteras med samma allvar.

Delmålet: Ett tryggt arbetsliv

Vi ställer oss i grunden positiva till delmålet.

Särskilt ser vi det som angeläget att det omfattar ambitionen att minska hot och våld i arbetslivet, vilket är avgörande för att säkerställa en trygg arbetsmiljö. Däremot anser vi att det är problematiskt att göra en begränsning avseende otillåten och otillbörlig påverkan, då det föreslås enbart gälla offentliganställda. I en tid då gränserna mellan offentlig och privat sektor blir alltmer flytande, krävs ett helhetsgrepp. Ett inkluderande perspektiv är inte bara rättssäkert, det är också nödvändigt för att trygga arbetsmiljön för alla som verkar i samhällets tjänst. Att förbise detta riskerar att skapa blindade fläckar i skyddet mot påverkan, vilket i förlängningen kan underminera tilliten till vår demokrati.

Delmålet: Ett innovativt arbetsliv

Vi ställer oss positiva till delmålet.

Delmålet har potential att bidra till utveckling och förnyelse inom arbetsmiljöområdet. Vi anser att genom att betona vikten av en innovationsorienterad, kognitivt hållbar och inkluderande arbetsmiljö blir strategin särskilt relevant för framtidens arbetsliv. Samtidigt vill vi betona att individanpassade arbets sätt och mer självbestämmande är viktiga delar för att skapa ett hållbart och utvecklande arbetsliv. Arbetsmiljön behöver stötta människors förmåga att lösa problem och vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsvariation.

Vi saknar dock en tydlighet kring ledarskapets roll. För oss är chefskap och ledarskap nyckelfunktioner i ett alltmer digitaliserat och AI-baserat arbetsliv. Chefer behöver ha goda kunskaper inom det digitala och AI-relaterade arbetsmiljöområdet, särskilt med tanke på att arbetsmiljöansvaret ofta ingår i chefsrollen. Ett särskilt fokus på ledarskapet skulle också uppmärksamma att allt fler medarbetare i dagens digitala arbetsliv har sin närmaste chef på en annan fysisk plats, i vissa fall i ett annat land. Samtidigt är det alltmer vanligt med dubbelt chefskap, en administrativ chef lokalt och en funktionell chef utomlands.

Sveriges Ingenjörers särskilda synpunkter på förslaget att en nationell samordningsfunktion för arbetsmiljö inrättas

Vi tycker att en samordningsfunktion inom Regeringskansliet kan utgöra ett betydelsefullt initiativ. Den föreslagna placeringen inom Arbetsmarknadsdepartementet är fördelaktig, då den ger goda förutsättningar för ett sammanhållet samarbete mellan berörda delar av Regeringskansliet.

För att uppdraget ska vara tydligt bör den nya samordningsfunktionen ha en klar koppling till EU:s strategiska ram för arbetsmiljö. För detta finns redan etablerade samverkansstrukturer mellan myndigheter, arbetsmarknadens parter och internationella organ, såsom EU-Osha. Ett tydligt exempel på en aktör i detta sammanhang är EU:s förbindelsekontor, som i Sverige är organiserat inom Arbetsmiljöverket.

Vi anser att dessa befintliga samarbetsstrukturer bör integreras i den nya samordningsfunktionen för att säkerställa kontinuitet, effektivitet samt nationell och internationell samordning i arbetsmiljöarbetet.

SVERIGES INGENJÖRER

Camilla Frankelius
Förhandlingschef

Magnus Skagerfält
Sakkunnig